

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 23 (4) กล่าวถึงการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในทางด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและมาตรา 24 (2) กล่าวถึงการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (ราชกิจจานุเบกษา. 2542 : 7-8) รวมทั้งองค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เน้นความรู้ ทักษะและวัฒนธรรมการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความชื่นชม การเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในภาษาประจำชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 10)

หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มุ่งพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล มีคุณภาพในการใช้ภาษาไทย ส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ การคิด เชิงสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาบนพื้นฐานของหลัก เหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ ภาษาไทยเป็นภาษาที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551ก : 37) ทักษะการอ่านเป็นทักษะด้านการรับรู้ที่มีความสำคัญมาก เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ช่วยให้คนได้เพิ่มพูนความรู้จากแหล่ง ต่าง ๆ ทั้งยังเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีตามไปด้วย ดังนั้นในหลักสูตรทั้ง ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจึงเน้นให้นักเรียนมีความพร้อมในการอ่านและรู้จักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 ; อ่างอิงในสายัณห์ ภาณุโยธ และคณะ (2553 : 15) นอกจากการ อ่านจะช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้นแล้วยังช่วยให้คนได้พัฒนาความคิดของตนเองและเป็นประโยชน์

ในทุก ๆ ด้าน เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์และความสามารถในการแต่ละบุคคลเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ได้ผลยาวนาน และทักษะการเขียนการเป็นพฤติกรรมหนึ่งในการสื่อสารของมนุษย์ที่เกิดขึ้น จากการที่มนุษย์ต้องการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดเห็นของตนไปสู่ผู้อื่น โดยใช้ภาษาเขียนไปสู่ตัวสื่อ ทำให้ผู้รับสารเข้าใจเรื่องราว ความคิดในบรรดาทักษะต่าง ๆ ในภาษาไทย การเขียน เป็นพฤติกรรมหนึ่งของการสื่อสารของมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากการที่มนุษย์ต้องการถ่ายทอดความรู้สึกความคิดเห็นของตนไปสู่ผู้อื่นโดยใช้ ภาษาเขียนไปสู่ตัวสื่อ ทำให้ผู้รับสารเข้าใจเรื่องราวความคิด ในบรรดาทักษะต่าง ๆ ในภาษาไทยการเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญมากในการสื่อสารเพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่คงทนถาวรยิ่งกว่าทักษะอื่น ๆ ในการนำเสนอข้อมูลความรู้ความคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารถ้าผู้ส่งสารบกพร่องทางความรู้ความคิดในการถ่ายทอด การสื่อสารก็บกพร่องด้วยคุณค่าตามลงไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1-2)

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนนิคมกฤตินารายณ์ หมู่ 2 อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นได้จากรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน LAS (Local Assessment System) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมกฤตินารายณ์หมู่ 2 ปีการศึกษา 2555 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนในระดับคุณภาพดีร้อยละ 25.00 ระดับคุณภาพพอใช้ร้อยละ 33.33 ระดับปรับปรุงร้อยละ 41.67 โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านได้ร้อยละ 67.26 ทักษะการเขียนได้ร้อยละ 38.89 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. 2555 : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ร้อยละ 80 (คู่มือหลักสูตรโรงเรียนนิคมกฤตินารายณ์หมู่ 2. 2555 : 10) การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่ำ พบว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกด โดยสังเกตได้จากเมื่อนักเรียนอ่านและเขียนคำพื้นฐานหลังเรียนจบบทเรียน นักเรียนมักจะอ่านและเขียนคำมาตราตัวสะกดไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน การอ่านคำบางคำเพี้ยน เสียงวรรณยุกต์เอกออกเสียงวรรณยุกต์โท ขาดทักษะด้านการอ่านและการเขียน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องคิดหารูปแบบและวิธีการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น สื่อการสอน เทคนิค วิธีสอนรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันจำนวน 4 คน (เก่ง 1 ปานกลาง 2 อ่อน 1) ให้ทำงานตามที่ครูกำหนด โดยครูสอนบทเรียนทั้งชั้นเรียนแล้วกลุ่มทำงานตามกำหนดด้วยการช่วยเหลือกันคนเก่งตรวจคำตอบและอธิบายให้เพื่อน ๆ เข้าใจและพร้อมที่จะทำแบบทดสอบโดยคะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำเอามารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรงเช่น ให้รางวัลยกย่องชมเชยเป็นต้นดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม (ชวลิต ชูกำแพง, 2551ก : 123-124) และเทคนิคการเรียนรู้แบบประสบความสำเร็จเป็นทีม (STAD) เป็นเทคนิคหนึ่งที่สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะต้องพัฒนาความรู้ของตนเองในเรื่องที่ครูกำหนดแตกต่างจากการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคอื่น ที่ไม่มีการเล่นเกมการแข่งขันแต่จะใช้การทดสอบสั้น ๆ แทนผู้เรียนทุกคนต้องทำแบบทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาและจะมีคะแนนพิเศษให้นักเรียนที่ทำคะแนนได้ดีเพิ่มขึ้นจากเดิมในการสอบแต่ละครั้งเน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทีมมากกว่าการแข่งขันกันตัวต่อตัว มีการทดสอบความรู้เป็นรายบุคคลแทนการแข่งขันและนำคะแนนรวมเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มจะต้องอาศัยผลจากการร่วมมือและช่วยเหลือกันและกันซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จร่วมกัน (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2551 : 22) นอกจากนี้การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีสมาชิกกลุ่มละ 4-6 คน โดยแต่ละความสามารถทางการเรียนและเพศครูจะทำการสอนเนื้อหาสาระของบทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้นก่อนและมอบหมายให้แต่ละกลุ่มทำงานตามที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อสมาชิกกลุ่มปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้วครูจะให้นักเรียนทำแบบทดสอบประมาณ 15-20 นาที คะแนนที่ได้จากการทดสอบจะถูกนำมาลงเป็นคะแนนกลุ่มแต่ละกลุ่ม ซึ่งเรียกว่า “กลุ่มสัมพันธ์” นั่นเอง (วีชรา เล่าเรียนดี, 2550 : 110)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นกิจกรรมที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางในวงการศึกษาซึ่งพัฒนาขึ้นโดย (Buzan, 1974 : 59) และให้คำจำกัดความของ “แผนผังความคิด” ไว้ในหนังสือ The Mind Map Book ว่าเป็นเทคนิคที่แสดงให้เห็นถึงการคิดแบบรอบทิศทาง (Radiant Thinking) ซึ่งเป็นการทำงานของสมองมนุษย์เป็นเทคนิคกราฟิกที่มีประสิทธิภาพและขยายความได้ทุกทิศทาง (Buzan, 1991 : 59) โดยใช้ปากกาหรือดินสอสี สีเดียวในการบันทึกด้วยคำพ้องสัมผัสแบบแผ่เป็นรัศมีออกรอบ ๆ ศูนย์กลางเหมือนการแตกแขนงของกิ่งไม้โดยใช้สีเส้นแผนผังความคิดประกอบไปด้วยความคิด

หรือข้อมูลที่สำคัญที่เชื่อมโยงกันในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหา
 สาระนั้น ๆ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายยิ่งขึ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี
 ความคิดริเริ่มหรือสร้างความคิดขึ้น (ทิตินา แจมมณี. 2550 : 388) การใช้แผนผังความคิดเป็น
 การจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดหลักความคิดรองโดย
 นำเสนอเป็นภาพหรือแผนผังทำให้ง่ายต่อการอ่าน เพิ่มความคงทนในการเรียนรู้ และพัฒนา
 ด้านการจำเป็นประโยชน์ในการนำเสนอผลงานทำความเข้าใจเรื่องและสรุปบทเรียนมีการ
 โยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกันซึ่งจะทำให้ง่ายในการเรียนรู้ช่วยในการพัฒนาความคิดแบบ
 วิจักษ์ญาณเพิ่มการมีเหตุผลและช่วยพัฒนาในด้านการจำ (วิมลรัตน์ สุนทร โรจน์. 2554 ข :
 239)

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้คัดเลือกคำพื้นฐานที่ใช้ในภาคเรียนที่ 2
 จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่
 2 เป็นคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา จำนวน 180 คำ มาทดสอบการ
 อ่านและการเขียนหลังจากที่เรียนจบในแต่ละบทเรียนเพื่อวัดและประเมินผล โดยเรียงคำที่มี
 ปัญหาออกไปหาคำที่มีปัญหาน้อย และคัดเลือกไว้ 90 คำ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะ
 การอ่านการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่ากรนำแผนผังความคิดมาประกอบการ
 เรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นนวัตกรรมที่สามารถส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
 ทักษะการอ่าน การเขียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ปัญหาการอ่าน
 การเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
 2 ได้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและจะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการ
 พัฒนาการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนให้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรง
 ตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ
 เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตาม
 เกณฑ์ E_1/E_2 (80/80)
2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้แผนการ
 จัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา

โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ก่อนเรียนและหลังเรียน

4. เพื่อศึกษาทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมกุฉินารายณ์หมู่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 62 คน จัดห้องเรียนแบบลดความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนนิคมกุฉินารายณ์หมู่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนผังความคิด ประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

2.2.2 ทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย สาระที่1การอ่านมาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ป2/1,ป2/2 และสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพตัวชี้วัด ป2/1,ป2/2 จากคำพื้นฐานในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ภาคเรียนที่ 2 พิจารณาคัดเลือกจากคำพื้นฐานเมื่อเรียนจบบทเรียนใช้วิธีทดสอบการอ่านและการเขียนและคัดเลือกคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราที่นักเรียนอ่านและเขียนผิดบ่อย จำนวน 90 คำ มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยผู้วิจัยทำการทดลองสอนเอง มีแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาทั้งหมด 16 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการอ่านหมายถึงความสามารถในการอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจองข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน โดยใช้คำพื้นฐานจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ภาคเรียนที่ 2 ที่ได้ผ่านการคัดเลือกโดยการทดสอบการอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา และได้คัดเลือกคำที่เป็นปัญหาในการอ่าน จำนวน 90 คำ เพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายขององค์ประกอบทางภาษา และความหมายของคำ ตามอักขรวิธีที่ถูกต้อง ได้แก่การรวมกันของพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบวัดทักษะ

การอ่านชุดที่ 1 ตอนที่ 1 อ่านคำ 10 คำ ตอนที่ 2 อ่านประโยค 10 ประโยค รวมทั้งหมด 20 ข้อ คะแนน 20 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูกให้ 1 ตอบผิดให้ 0

2. ทักษะการเขียน หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นตัวอักษรหรือ พยัญชนะสระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ ในการคัดลายมือ เขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ หรือเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน หลังจากที่ได้ศึกษาจบบทเรียน แล้วโดยคัดเลือกคำพื้นฐานจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ภาคเรียนที่ 2 ที่ได้ผ่านการทดสอบการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา และได้คัดเลือกคำที่เป็นปัญหาในการเขียนจำนวน 90 คำ ตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนชุดที่ 2 ตอนที่ 1 เขียนตามคำบอก 10 คำ ตอนที่ 2 เรียง ประโยคให้ถูกต้อง 10 ประโยค รวมทั้งหมด 20 ข้อ คะแนน 20 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้ คะแนน ตอบถูกให้ 1 ตอบผิดให้ 0

3. แผนผังความคิด (Mind Mapping) หมายถึง แผนภาพที่แสดงความคิดที่เกิดจากการระดมพลังสมอง เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยวางไว้ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษแล้วเขียนคำอธิบายความรู้ที่ได้ของความคิดรองลงไปวางไว้ในลักษณะของใยแมงมุม (Spider Map) เป็นความรู้ในเนื้อหาที่ได้รับในแต่ละแผนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสาระสำคัญของเรื่องและเป็นแนวทางในการฝึกอ่านและเขียนเพื่อ สะดวกต่อความเข้าใจและจดจำ โดยนำแผนผังความคิดแบบใยแมงมุมมาใช้ในกระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 ของการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

4. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่มกลุ่มละ 4 คน โดยสมาชิกมีความสามารถแตกต่างกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเองช่วยเหลือและแบ่งปันกันเป็นการฝึกทักษะกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่มทักษะการเป็นผู้นำและฝึกความรับผิดชอบต่อตนเองและรับผิดชอบ สมาชิกกลุ่มความสำเร็จของสมาชิกทุกคนคือความสำเร็จของกลุ่มวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ขึ้นเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น ครูแนะนำทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน ทบทวน ความรู้เดิมแจ้งจุดประสงค์ของบทเรียนใหม่และการทำงานกิจกรรมร่วมกันเสนอประเด็นหรือ เนื้อหาใหม่การนำเสนอสิ่งที่จะต้องเรียนนี้ใช้การบรรยาย การสาธิตประกอบการบรรยาย หรือ แม้แต่การให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

4.2 ชั้นเรียนกลุ่มย่อยมีขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 3-4 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกันมีทั้งเพศหญิงและเพศชาย ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน (เก่ง – กลาง – อ่อน)

4.2.2 ครูชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มได้ทราบถึงหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มนักเรียนต้องช่วยเหลือกัน เรียนรู้ร่วมกัน ตรวจสอบคำตอบของงานที่ได้รับมอบหมายและแก้ไขคำตอบร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องทำงานให้ดีที่สุดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ให้กำลังใจและทำงานร่วมกันได้

4.2.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานร่วมกันจากใบงาน ครูเตรียมใบงานที่มีคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเพื่อเตรียมตัวสำหรับการทดสอบย่อย สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มช่วยกันตอบคำถามทุกคำถามและเมื่อตอบคำถามเสร็จจะเอาคำตอบมาแลกเปลี่ยนกัน โดยสมาชิกแต่ละคนจะร่วมกันหาคำตอบและสรุปบทเรียน โดยทำเป็นแผนผังความคิดแบบใยแมงมุม

4.3 ชั้นการทดสอบย่อยและหาคะแนนพัฒนาการสมาชิกทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน นักเรียนทำแบบทดสอบคนเดียวไม่มีการช่วยเหลือกัน ตรวจสอบคำตอบนักเรียนที่ได้คะแนนตามเกณฑ์มีคะแนนพิเศษเพิ่มนำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม เมื่อได้คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนแล้ว จึงหาคะแนนพัฒนาการของกลุ่ม ซึ่งได้จากการนำคะแนนพัฒนาการของสมาชิกแต่ละคนมารวมกันหรือหาค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการของสมาชิกทุกคน

4.4 ชั้นยกย่องชมเชยกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดจะได้รับคำชมเชยโดยอาจตีประกาศไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจครูควรอธิบายเพิ่มเติมและนักเรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มและพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงานและอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบการอ่านและบอกความหมายของคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา การเขียนและเรียงประโยคที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

6. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80) หมายถึง เกณฑ์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนจากแบบประเมินทักษะการอ่าน การเขียน ผลงานจากการเขียนสรุปองค์ความรู้ในรูปแบบผังความคิด แบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้และแบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้

7. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนจากนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ครูได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อใช้เป็นข้อสนเทศในการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. สถานศึกษาได้แนวทางสำหรับการวางแผนด้านการศึกษาและพัฒนารูปแบบการสอน เทคนิคและนวัตกรรมในการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้และบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้